

Прѣодоляването на икономическия факторъ въ другите импулси на емиграцията изпѣква още въ първите параграфи отъ книгата на Giovanni Preziosi: *Il problema dell'Italia d'oggi.* Вънъ отъ общите причини за увеличаване на емиграцията той посочва и нѣкои по-специални, главните отъ които сѫ:

1) Аграрната криза е тѣсно свързана съ лозарската и е дори една отъ прѣмитѣ послѣдици на тая послѣдната, която причини на Италия тѣжъкъ финансовъ беспорядъкъ, и въ послѣдствие — дългове у селенитѣ и главно у дребните собственици.

2) Бѣднотата на почвата — неувлекчена отъ намаляването на поземелния налогъ и отъ рационализирато обработване — туряща винаги въ все по-критични условия дребната собственность.

3) Недостатъчността на економически дружества и организации между по-малко заможните, по която причина селенина и занаятчия оставатъ беззащитни и вървятъ по кефа на буржоазията и капиталистите.

„Всичко това сѫ причини съ отблъсквателна сила и ефектъ, които сѫ тикнали въ чужбина толкова много италианци, тогасъ когато вънъ отъ Италия дѣйствува привлекателната сила, която фаворизира имиграцията и съвдава нови и внушителни Италии въ чужбина, въ които днес почива тѣй голѣма част отъ социалъ — економическото бѫдаше на народа“.

*
* *
*

Италианцитѣ тѣй сѫ свикнали съ емиграцията, че дори и тия отъ тѣхъ които боравятъ съ економически въпроси я считатъ като едно отъ много естествените срѣдства спрѣчу стопанственни кризиси или язви. Отъ тукъ и съответственната доктрина въ теорията на тия въпроси. Примѣръ: споредъ Giannitrapani (*Manuale di geografia economica*, Firenze, р. 4) емиграцията и коло-